

**„Švenčiant Mūsų Bendrą Laisvę: 250-osios Amerikos Nepriklausomybės
Metinės“**

„Tarptautinė Konferencija.

Laisvė Vakarų Pusrutulyje: Bendradarbiavimas Su Rytų Europa“

2026 m. birželio 15 d.

Vilnius, Lietuva

KONCEPCIJA

Minint reikšmingą Jungtinių Amerikos Valstijų nepriklausomybės 250-mečio sukaktį, 2026 m. birželį Lietuvoje vyks konferencija, kurioje bus aptariama mūsų bendra laisvė, bendri saugumo iššūkiai ir bendradarbiavimo galimybės įgyvendinant tiek savo nacionalinius, tiek dvišalius interesus. Renginio tikslas – subūrus žymiausius politinius lyderius, aptarti šias temas: 1) transatlantinis bendradarbiavimas saugumo ir gynybos srityse: nauji iššūkiai; 2) įvairių tautų patirtis ir indėlis kovojant už laisvę Vakarų pusrutulyje: naujos galimybės bendradarbiauti ir teikti tarpusavio pagalbą įgyvendinant tiek nacionalinius, tiek bendrus interesus; 3) esami ir galimi praktiniai rytų Europos ir Vakarų pusrutulio (Lotynų Amerika ir Karibų jūros regionas) partnerystės ir bendradarbiavimo ir rezultatai. Renginį organizuoja Lietuvos Respublikos Seimas ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, bendradarbiaudami su JAV Prekybos Rūmais Lietuvoje.

Kontekstas

2026 m. liepos 4 d. Jungtinės Amerikos Valstijos minės 250-ąsias nepriklausomybės metines. JAV – valstybė, įkvepianti ne tik savo ryžtu, bet ir pamatiniais demokratinių valstybių

principais, kurių taip siekia pavergtosios tautos – laisve, demokratija ir žmogaus orumu. Ši svarbi proga, taip pat neseniai paskelbta Jungtinių Valstijų nacionalinio saugumo strategija skatina kartu ieškoti būdų stiprinti mūsų partnerystę, plėsti ir gilinti santykius didėjant saugumo iššūkiams tiek regioniniu, tiek pasauliniu mastu, o svarbiausia – teikti tarpusavio pagalbą įgyvendinant savo nacionalinius interesus. Komplicuojantis situacijai pasaulyje, gyvybiškai svarbu, kad JAV partneriai Europoje galėtų dalyvauti įgyvendinant bendrus JAV ir Europos interesus Vakarų pusrutulyje, neapsiribodami 2021 m. JAV ir Lietuvos inicijuotu strateginiu dialogu Indijos ir Ramiojo vandenyno regione. Šiandien mūsų interesai tiek Vakarų, tiek Rytų pusrutuliuose daugiausia susiję su bendru tikslu – riboti strateginį agresyvų Kinijos ir Rusijos kišimąsi į Lotynų Amerikos, Karibų jūros regiono ir Europos rytinėje dalyje esančių valstybių reikalus ir stiprinti laisvę šiuose regionuose. Atsižvelgiant į didėjančius saugumo iššūkius, būtina iš naujo įvertinti perspektyviausias galimybes gilinti ir plėsti mūsų bendradarbiavimą ir stiprinti mūsų nacionalines pozicijas, transatlantinius ryšius ir demokratinį pasaulį.

Ši konferencija tęsia kasmet Vilniuje rengto prestižinių strateginių konferencijų ciklo – Prezidento Valdo Adamkaus konferencijų – tradiciją ir remiasi 2022 m., minint JAV ir Lietuvos diplomatinių santykių šimtmetį, surengtos Šimtmečio konferencijos patirtimi. Minėtose konferencijose žymūs Europos ir JAV politiniai veikėjai, ekspertai, žurnalistai ir politologai diskutavo klausimais, kurie aktualūs ne tik Europos rytinei daliai, bet ir visai transatlantinei bendruomenei. Prezidentas Valdas Adamkus seniai yra tapęs Vidurio ir Rytų Europos laisvės siekio ir tvirtos transatlantinės partnerystės simboliu. Pirmojoje Valdo Adamkaus konferencijoje, kuri vyko 2017 m. rugpjūtį, aptartas regioninės lyderystės poreikis. 2018 m. konferencijoje daugiausia dėmesio skirta numatomam Rusijos vaidmeniui Europoje ir strateginei transatlantinei darbotvarkei, skirtai mūsų atsparumui didinti. 2019 m. konferencijoje aptarta partnerystė ir transatlantinis bendradarbiavimas energetikos srityje bei naujos, veiksmingos, strateginės politikos Europos rytuose poreikis. Šimtmečio konferencijoje daugiausia dėmesio teko Lietuvos ir JAV bei platesnės transatlantinės partnerystės šimtmečiui, įvertinant nueitą kelią ir įgautą patirtį.

PROGRAMA

2026 m. birželio 15 d.

Lietuvos Respublikos Seimas, Gedimino pr. 53

12:00 Dalyvių registracija

12:30 ATIDARYMAS: JAV nepriklausomybės 250-mečio sukakties minėjimas

PRANEŠĖJAI:

Juozas Olekas

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas

Kęstutis Budrys

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras (vaizdo įrašas)

Amb. Kara C. McDonald

JAV ambasadorė Lietuvoje

Deividas Matulionis

Lietuvos Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas, Nacionalinio saugumo grupės vadovas

Tadas Vizgirda

Amerikos prekybos rūmų Lietuvoje pirmininkas

Damon Wilson

Nacionalinio demokratijos fondo pirmininkas ir generalinis direktorius (vaizdo įrašas)

13:00 I DALIS

Pavergtos Tautos: Rytų Pusrutulis

PAGRINDINIAI PRANEŠĖJAI:

Ruslanas Stefančukas

Ukrainos Aukščiausiosios Rados pirmininkas (dalyvavimas nuotoliu)

Audra Plepytė

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų viceministrė

Robert Wilkie

Politikos instituto „Pirmiausia – Amerika“ Amerikos saugumo reikalų vadovas

David J. Kramer

G. W. Busho instituto ir viceprezidento G. W. Busho centro vykdomasis direktorius
(dalyvavimas nuotoliu)

KALBĖTOJAI:

Oleksandr Merezhko

Ukrainos Aukščiausiosios Rados užsienio reikalų komiteto pirmininkas

Laurynas Kasčiūnas

Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininko
pavadootojas

Adrian Balutel

Moldovos Respublikos Parlamento užsienio reikalų komiteto pirmininko pavadootojas,
buvęs Prezidento H. Sandu biuro vadovas

Sargis Khandanyan

Armėnijos Respublikos Parlamento užsienio reikalų komiteto pirmininkas
(dalyvavimas nuotoliu)

Lordas Darren Mott

Jungtinės Karalystės Lordų Rūmų narys

Nino Evgenidze

Ekonominės politikos tyrimų centro vykdomasis direktorius, vienas iš Tbilisio tarptautinės konferencijos steigėjų

Oleg Magaletsky

Laisvosios Rusijos forumo įkūrėjas

Franak Viačorka

Baltarusijos Jungtinio pereinamojo laikotarpio vyriausybės vadovės Sviatlanos Cichanouskajos štabo vadovas

Anna Fotyga

Buvusi Lenkijos Respublikos užsienio reikalų ministrė

KONFERENCIJOS DALYVIŲ DISKUSIJA

Moderatorius:

Žygimantas Pavilionis

Lietuvos Respublikos Seimo užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas

15:00 KAVOS PERTRAUKA

15.30 II DALIS

Pavergtos Tautos: Vakarų Pusrutulio

PAGRINDINIAI PRANEŠĖJAI:

Barbara Feinstein

JAV Valstybės departamento Vakarų pusrutulio skyriaus sekretoriaus padėjėjo pavaduotoja

Pedro Urruchurtu

Profesorius, Venesuelos politinis aktyvistas, politinės partijos „Vente“ tarptautinių reikalų koordinatorius

Mario Díaz-Balart

JAV Atstovų Rūmų narys, Valstybės, užsienio operacijų ir susijusių programų pakomitečio pirmininkas (vaizdo įrašas)

María Corina Machado

Venesuelos opozicijos atstovė (vaizdo įrašas)

Joe Wilson

JAV Atstovų Rūmų Užsienio reikalų komiteto narys; Komunizmo aukų grupės bendrapirmininkis (vaizdo įrašas)

Don Bacon

JAV Atstovų Rūmų narys, Atstovų Rūmų Baltų sambūrio bendrapirmininkis (vaizdo įrašas)

KALBETOJAI:

Remigijus Motuzas

Lietuvos Respublikos Seimo užsienio reikalų komiteto pirmininkas

Marko Mihkelson

Estijos Parlamento užsienio reikalų komiteto pirmininkas

Pavel Fischer

Čekijos Respublikos Senato narys, Senato užsienio reikalų, gynybos ir saugumo komiteto pirmininkas

Orlando Gutiérrez-Boronat

Secretary General of the Assembly of the Cuban Resistance

Björn Söder

Švedijos Riksdago gynybos komiteto narys

Radosław Fogiel

Lenkijos Respublikos Seimo užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas

Hugo Acha

Saugios laisvos visuomenės centro vyresnysis mokslo darbuotojas, Kubos Žmogaus teisių fondo mokslinių tyrimų ir ryšių skyriaus direktorius

KONFERENCIJOS DALYVIŲ DISKUSIJA

Moderatorė:

Pamela Asturizaga

Tarptautinio respublikonų instituto Kubos ir Venesuelos reikalų skyriaus vadovė

17:30 KONFERENCIJOS PABAIGA

PROJEKTAS